

Venyige

Az Egri Görög Katolikus Szervezőlelkészség értesítője
2009/1 szám

Kedves Olvasó!

Kiadványunk címe venyige, azaz szőlővessző, amiről eszünkbe juthatnak Egernek és környékének – mint évszázados múltra visszatekintő borvidéknek – dűlői, ahol immár keleti rítusú katolikusok is élnek.

A venyige szó azonban nem csak ebben az értelemben kínálja magát egy időszaki kiadvány címének, hanem felidézhetjük rajta keresztül Krisztus Urunk egyik figyelmeztetését: „Maradjatok bennem, és én tibennetek. Miként a szőlővessző nem tud gyümölcsöt hozni önmagától, ha nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem, ha nem maradtok bennem. Én vagyok a szőlőtő, ti pedig a szőlővesszők. Aki bennem marad, és én őbenne, az bő termést hoz, mert nálam nélkül semmit sem tehettek.” (Jn 15, 4-5)

Jézus értelmezésében mi szőlővesszők vagyunk, akik csak úgy tudnak gyümölcsöt teremni, ha „Benne maradunk”. Ez a „Benne maradás” a mi nagy feladatunk, ami komoly odafigyelést, fegyelmezettséget és áldozatvállalást is követel. Mindezt egy olyan időben, amikor komoly erők működnek annak érdekében, hogy ne szülessenek közösségek, hogy ne csak a keresztények között legyen állandó szétszóradság, de honfitársaink is inkább más országokban keressenek boldogulást, mint saját hazájukban. Magunkra ismerhetünk Izajás próféta könyvében, amikor ezt mondja: „...mert elher-

vadtak Hesbón szőlő hegyei, Szibmá szőlőtőkéi. A nép urai lemetszették vesszőit...”(Iz 16,8)

Ebben az „ordas” időben gondolta úgy Isten, hogy közös oltárhoz gyűjti az Egerben és környékén lévő görög katolikusokat. Az Úr közösséget akar, Vele és Benne maradást. A napi feladatok mellett egy összetartozást, egy Hozzá kapcsolódó sajátos lelkiséget. Azonban a közös oltárhoz való járulást meg kell előzze a szolgálat, minden hívő saját áldozata, amely láthatatlanul és kimondhatatlanul az oltárra kerül. Arra az asztalra, amelyet az Isten Fia, Jézus Krisztus terített meg nekünk olyan jelenléttel és áldozattal, amit joggal várna el tőlünk is.

Ebbe a gondolatba kapaszkodva, sem a szervezőlelkész, sem a képviselő testület, sem az Isten Fia nem szeretné, ha csupán száraz életre képtelen, már régen lemetszett és elszáradt rőzsét gyűjtenénk össze. A száraz venyige úgy is hiábavalóság, ahogy az Úr is mondja: „Ha valaki nem marad Bennem, azt kivetik, mint a szőlővesszőt, és elszárad; összeszedik, tűzre vetik és elég.” (Jn 15,6) Isten azonban pontosan tudja, mekkora is valójában ez a szőlőtőke, és hány termő szőlővesszője van.

Egyházközségünk megalakulásával megkezdődött az a munka, ami a bőséges termésre irányul, nem feledve azt, hogy ki adja az igazi növekedést. Venyige című újságunk ezt az erőfeszítést kívánja segíteni, hogy egyre élőbbé és gyümölcsözőbbé váljon egy sajátos lelkiségű közösség. Egy kis szőlőtőke a nagy katolikus dűlőben. Szeretnénk időről időre az Egerben és környékén élő görög katolikusoknak és minden nyitott szívű érdeklődőnek a kezébe adni e pár oldalt, melyben az egyházközség életével kapcsolatos hírekről lenne szó.

Kedves görög katolikus Testvéreim!

Főtisztelendő Kocsis Fülöp püspök atya, az egri egyházközség megalapításával, nagy feladatot ró a szervezőlelkészre, alakulóban lévő egyházközségünk első papjára, és még nagyobb feladatot ró ránk, szórványban élő görög katolikusokra.

Püspök atyánkon keresztül Krisztus Urunk üzent mindannyiunknak, hogy gyűljünk össze egy nyájba, és legyünk alap egy új lelki templomnak. Olyan történelmi pillanat ez, amit nem szabad elmulasztanunk és figyelmen kívül hagynunk!

A pasztorációs munka első nehézségei olyan varázsütésre megoldódtak, amit joggal nevezhetünk Isten akaratának: a püspöki alapító okirat után három hónapra lett egy ideiglenes parókia, és egyházmegyei támogatás nélkül lett annyi pénze az induló közösségnek, hogy hozzáfoghattunk a munkához. Ez volt Isten ajándata, ami megelőzte a mi áldozatvállalásunkat. Elgondolkodtató események ezek, mert sok helyre vártak papot egyházmegyénkben, de az egri szórvány görög katolikusok kapott segítséget. Vegyük komolyan feladatunkat és tegyük meg a következő lépéseket!

1. Mindenki fizesse be az egyházfenntartást, hogy tudjunk gazdálkodni. A képviselő testület első intézkedése nyomán vállaltunk 60 ezer Ft fizetést a papunk számára. Ez az összeg a perselypénzből, egyházfenntartás befizetéséből és adományokból jöhet össze. Minél többen leszünk, és minél többen fognak ragaszkodni bizánci hagyományainkhoz, annál biztosabb a lelkész fenntartása. De így a szervezői munka elején nagyon nehéz dolgunk van. Elsősorban a papnak, mert tudjuk, hogy 60 ezer Ft nem elegendő a létfenntartáshoz, és számunkra is nagyon nehéz ennek az összegnek az előteremtése, mivel még kevesen vagyunk. Mint az egyházközség pénztárosának az lenne a kérésem minden kedves hívőhöz, hogy az

5000 Ft egyházfenntartást fizesse be, nem feledve azt, hogy ez a minimum, mivel a katolikus egyház a nettó jövedelmünk 1%-át kéri támogatásként. Akinek nagyon nehéz 1%-ot fizetni, az fizesse a minimumot, amit az egyházközség jövő nemzedéke nevében is köszönettel veszünk. De akinek nincsenek megélhetési gondjai, az fizessen többet, mint a meghatározott minimum. Ne feledjük azt, hogy Istennek adunk, aki nagyvonalúságunk mértékét figyeli, és senkinek nem marad adósa.

2. A vasárnapi perselybe úgy tegyünk, mintha kenyeret vennénk a boltban. Egy kenyér ára legyen a minimumunk, amit felajánlunk, mert Isten egész héten táplált bennünket. Javasolnám azt is, hogy a kimaradt vasárnapok adományait is pótoljuk, ha nem voltunk más-hol templomban. Részünkről ez kis figyelmesség, hosszú távon azonban nagy erő. Hálánkat Isten iránt adományokkal is mutassuk ki.

3. A hagyományos görög katolikus egyházközségekben gyakori a papoktól kért szolgálattelvés. Ezzel komolyan hozzájárulhatunk a lelkész megélhetéséhez, amikor misét iratunk élőkért és holtakért. Az élőkért bemutatott Szent Liturgia 1500 Ft, míg az elhunytakért végzett panachidás Szent Liturgia 1800 Ft. Végeztethetünk könyörgéseket is különféle szándékokra, amelyek ára 200 Ft szokott lenni helyi szokások szerint. Ez csak irány, mert lehet kevesebb meg több is, hiszen itt az a lényeg, hogy az oltárra tett imaszándék mögött legyen meg a mi áldozatunk is. A szentírásban is meg van írva, hogy „akik az oltárnál szolgálnak az oltárról részesednek...” (1Kor 9,13)

Utolsó gondolatként köszönetet szeretnék mondani minden görög katolikus testvéremnek, aki eddig jelenlétével és adományaival hozzájárult egyházközségünk fejlődéséhez. Van dicsekedni valónk, hiszen még nem múlt el egy év az egri szervezőlelkészség életében,

de már van saját liturgikus ruhánk, saját kelyhünk, van annyi pénzünk, hogy ebben az évben ki tudjuk fizetni a lelkész fizetését, és ami mindennél többet jelent: már van egy gyarapodó közösségünk.

Moravszki Csaba pénztáros

Régi írások mai aktualitása 1939 ~ 2009

XI. Pius pápa Divini Redemptoris apostoli körlevele, amelyet a kommunizmus ellen írt, már a mexikói, az oroszországi, és a körlevél pillanatában (1939) a spanyol polgárháború tapasztalatával kiegészülve, számunkra is megfontolandó tanácsokkal bír.

Érdemes ma erre felfigyelnünk, mert úgy tűnik, mintha nem tanult volna az emberiség ezekből a hibákból és ma is lebecsülük pl. a sajtó hatalmát, félreértik a szabadság eszméjét, és továbbra is folytatódik az igazság elhallgatása, vagy elferdítése. A keresztény ember számára pedig nagyon fontos saját korának megértése, mert hitelességünk múlik rajta. Egy hetven évvel ezelőtt írt pápai körlevél felidézése azért is aktuális, mert már akkor szót emelt és felhívta rá a világ figyelmét, hogy egy tetszetősnek tűnő ideológia mögött minden emberi képzeletet fölülmúló gaztettek rejlenek, amelyek népek életét nem csak megkeserítik, de létét fenyegetik.

A pápa körlevelében ráirányítja figyelmünket a kommunizmus démonikus vonásaira, és elterjedésének, vagy szálláscsinálójának okaira. Az apostoli körlevél három tényezőt sorol fel, ami a kommunizmus terjedését nagyban elősegítette a világban.

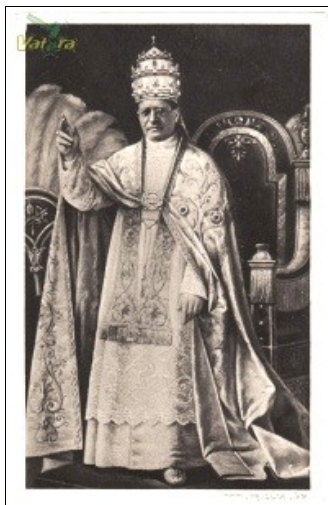
Az első tényező, a liberalizmus. Ezt írja XI. Pius pápa: „Mikor magyarázatot keresünk, miképpen fogadhatták el gondolkodás nélkül a munkások nagy tömegei a kommunizmust, nem szabad megfeledkeznünk róla, hogy már előkészítette őket az a valláserkölcsi

elhanyagoltság, amelybe a liberális gazdasági rendszer taszította. Szakadatlan, vasárnapokon sem nyugvó munka mellett a legelemből vallási kötelességek teljesítésére nem maradt idő, az ünnepnapokon sem. Nem gondoltak templomok építésére a gyárak mellett, nem támogatták a lelkipásztor munkáját, sőt szándékosan előmozdították az elvilágiasodást.”

A második meghatározó tényező a ravasz és szélsőséges propaganda, amelyről ezt olvassuk a pápa körlevelében: „További oka a kommunista eszmék gyors terjedésének (...) az a sátáni propaganda, amelyet a világ talán még soha nem látott. Egyetlen központból irányított s a népek külön sajátosságaihoz alkalmazkodó propaganda. Mérhetetlen pénzforrásokkal, hatalmas szervezetekkel rendelkezik.”

A harmadik kommunizmust elősegítő erő a sajtó bűnös hallgatása. XI. Pius pápa a kommunizmus vérengzéseivel kapcsolatban észrevette a világsajtó cinkos hallgatását, amelynek okát is keresi: „A nem katolikus világsajtó nagy részének titokzatos megállapodásszerű hallgatása. Valamiféle megállapodásról beszélünk, mert alig lehet másként megérteni, hogy a legkisebb napi eseményekre is annyira éhes sajtó annyi ideig agyon tudta hallgatni a szörnyűségeket Oroszországban, Mexikóban ... Ennek a hallgatásnak oka ugyan egyrészt a struccpolitika, másrészt azonban különféle titokzatos erőknek befolyása, amelyek ugyancsak a keresztény világrend fölforgatását célozzák.” A pápa 1939-ben arra hívja fel a katolikus papság figyelmét, hogy a „kommunizmus magja rossz. Semmiféle téren nem szabad vele közreműködni, ha a keresztény kultúrát menteni akarjuk. Épen az elámítottak lesznek a kommunizmus első áldozatai, miután azt saját országokban uralomra segítették. Minél ősi és magasabb valamely ország keresztény kultúrája, amelybe a kommunizmus beférkőzik, annál szörnyűbb pusztításban tombolja ki magát az istentelenek gyűlölete.”

Ezeken, a sorokon elgondolkodva megállapíthatjuk, hogy prófétai szavak. Meglepő még a pápai körlevél ajánlata a kommunizmus ellen: „... Tisztelendő Testvérek, mint utolsó és leghatásosabb eszközt, fokozzatok és mélyítsétek joghatóságtok területén az imádság szellemét és a bűnbánatot. Mikor az apostolok megkérdették az Üdvözítőt, miért nem tudták a megszállottból az ördögöt kiűzni, azt a választ kapták: Ez a fajta nem megy ki másként, mint imádság és böjtölés által. (Mt 17, 20)”

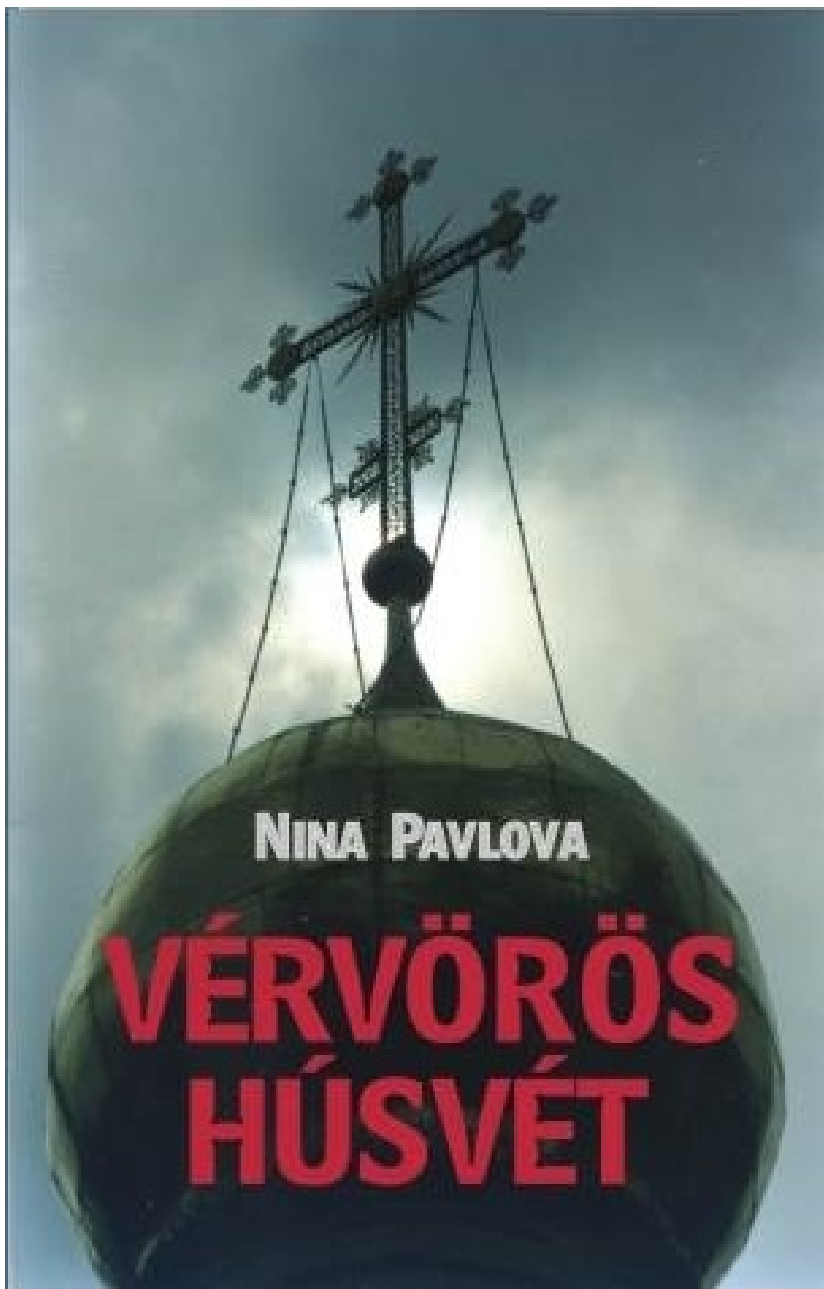
XI. Pius pápa (korabeli képeslap)

Amennyiben 70 év után is aktuálisnak tartjuk XI. Pius pápa *Divini Redemptoris* apostoli körlevelének fent idézett sorait, úgy vegyük komolyan felszólítását is, és imádkozzunk és böjtöljünk hazánkért és az egész világért.

Utolsó gondolatként álljon itt egy idézett XI. Pius pápa első apostoli körleveléből (*Quas Primas* 1925), amelyben elrendeli Krisztus-király ünnepét: „...az emberi nemet sújtó és gyötrő bajok legfőbb okát kutatva, világosan rámutatunk, hogy ama bajok árja azért zúdul a világra, mert az emberek nagy része az Úr Jézust és az Ő szent törvényét száműzte a magánéletből, a családból, és a közéletből, s mindaddig nem ragyoghat föl a népek közt a tartós béke biztos reménye, amíg az egyének és az államok az Üdvözítő uralmát elvetik és elutasítják.”

Felhasznált irodalom:

XI. Pius pápa *Divini Redemptoris* apostoli körlevele – *Szent István Társulat*, Bp. 1939. *Quas Primas* – *Szent István Társulat* 1926.

Könyvajánló: Nina Pavlova: Vérvörös Húsvét

Oroszországban az Optyinai Remeteségben 1993 húsvétján három szentéletű szerzetest gyilkolt meg egy sátánista. Az akkori sajtóban gúnyos hangú kommentárok jelentek meg, és nem tettek fel olyan kérdéseket, amit a könyv szerzője, Nina Pavlovna, az Orosz Írószövetség tagja, ebben a dokumentumregényében feszegetni mert: Mi lehet a jelentősége egy ilyen eseménynek? Hogyan értékelje a mai ember a keresztényüldözésnek ezt a modern megnyilvánulását? Vajon a szerzetesek halála egyszerű véletlen, vagy Krisztusért önként vállalt vértanúság? Ezekre a kérdésekre keres választ, és sok más fontos információt ad át nekünk ez az írás, hogy elmélkedjünk rajta.

Kik azok a szerzetesek, akikről érdemes megemlékezni, akik történetét az író az egyik vértanú naplójának segítségével adja át nekünk, miután az Optyinai kolostor archimadndritája szinte parancsba adja a mű elkészítését?

A szerzetesek története 1988-ban kezdődik, amikor a kommunizmus által elpusztított Optyinai kolostor romjaihoz néhány szerzetes érkezik, hogy a hajdani kilenc templommal rendelkező szent helyet újra imádsággal töltsék meg és újjá építsék az Istenszülő Szűz közbenjárásával, akinek itt valamikor a kommunista idők előtt csodálatos temploma is állt.

A hajdani kolostor gyöngyszemét, a Vlagyimiri Istenszülő-ikonnak szentelt templomot lerombolták, egy másik templomot pedig TSZ-raktárnak használták az új „istentelen” embertípus megalkotói. Ezen a romokon kellett új közösséget, virágzó szellemi helyet felépíteni közel 80 éves ateista rombolás után.

Ezen a megszentelt helyen gyűlnek össze a szerzetesjelöltek és azok a szerzetesek, akiket egy sátánimádó szűrt le, előre kitervelten,

húsvét hajnalban. Hármójuk közül az egyikük a világi életében ünnepeelt hős, aki Szovjetunió világbajnok vízilabda-csapatának kapitánya volt. Hátra hagyva sikeres életét, Isten szolgálatába állt, komolyan véve azt, amit a szentatyák mondtak a keresztyén életéről: „a keresztyén élet nem más, mint a vértanúságra való felkészülés”.

Kedvesinálóként álljon itt néhány idézet a könyvből, amit mindenki beszerethet a nyíregyházi kegytárgyboltban vagy az egri szervezőlelkésznel. Ára 1250 Ft.

„Dorofej néni meséli Novo-Kazajcse faluból: „A forradalom után az Optyinai Remeteségben szanatórium nyílt. Történt, hogy összehívtak minket, helyi gyerekeket, pénzt, ajándékokat és vésőket adtak a kezünkbe, és arra utasítottak, hogy kaparjuk le a templom faláról a szentek képeit. A szanatórium igazgatója mindig kedves volt velünk, simogatta a fejünket, és ezt mondogatta: „Igyekeztek, igyekeztek, gyerekek, igyekeztek!” Mi pedig a kis tudatlanok, még örültünk is, hogy dolgozhattunk! Én még kicsi voltam, nem értem el a szentek arcait, így hát lekaptam egy szent lábát. És azóta, akár hiszitek, akár nem: attól kezdve mindig fájtak a lábaim, sántán éltem le egész életemet. Higgyétek el mégis, hogy a betegségemnek örülök, és szüntelenül hálát adok Istennek. A lábaim ugyan fájnak, de a remény nő a szívemben, lehet, hogy megkönyörül rajtam az Úr?”

„Egy másik történet főszereplői olyan űrhajósok, akik nem Optyina miatt érkeztek a kolostorba, hanem azért, mert azt a koordinátát keresték, amelynél a földtől az ég felé egy fényoszlopot láttak. Az űrből felvételeket készítettek erről a fényoszlopról, és odaajándékozták a kolostornak. Ezeken a felvételeken már meg lehet különböztetni a kolostort és a szkítit. Optyina még törmelékek között hever, de a föld, amelyen áll, fényt sugároz.”

Humor

Egy templom hirdetőabláján a következő olvasható:

„Tudjátok, hogy a Tál család hány tagja tartozik a gyülekezetünkhöz? Először is az öreg Dik Tál, aki mindent irányítani akar, aztán ott van Protes Tál bácsi és fivére Szabo Tál, akik folyton ellenszegülnek és mindent meg akarnak változtatni. A húguk, Irri Tál, nyughatatlan bajkeverő a két fiával, Inzul Tállal és Molesz Tállal együtt. Valahányszor felmerül egy új kérdés, Hezi Tál és felesége, Vege Tál várni akar vele még egy évet. Aztán ott van Imi Tál, aki folyton arra törekszik, hogy a mi gyülekezetünk pontosan olyan legyen, mint az összes többi. Affek Tál néni túl sokat képzel magáról. Iker öccsei, Garan Tál és Han Tál pedig hamis ígéretekkel próbál új tagokat csalogatni a gyülekezethez.

De azért nem minden családtag rossz. Asszisz Tál testvér például kifejezetten segítőkészen intézi az egyházi ügyeket. A dúsgazdag üzletember nagybácsi, Invesz Tál anyagi hozzájárulására mindig lehet számítani. A remek politikai érzékkel megáldott Reprezen Tál kiválóan képviseli a közösség ügyeit diplomáciai körökben. Az elkötelezett Agi Tál nővér élen jár a térítésben. Medi Tálhoz bármikor fordulhat átgondolt és megnyugtató tanácsért, a szertartásokon az egyházi énekeket pedig Kán Tál dalolja, zenész fivére Trombi Tál (a kamasz Mu Tál átmenetileg nem énekel vele.) Sajnos a múlt év során három családtaggal is kevesebben lettünk: két unokatestvér, Dezer Tál és Konver Tál áttért más vallásra, a kilencven éves Exi Tál néni pedig végelgyengülésben elhunyt.” (A világ melyik nyelve tud még ilyeneket?)

Forrás: Görög Katolikus levelezőlista

Egyházközségi hírek és programok a 2009-es év hátralévő részében

- November 8 -án, vasárnap ünnepünk van: Szent Mihály és Gábor főangyalok ünnepe.
- November 21-én, szombaton ünnepünk lesz: Az Istenszüdő templomba vezetése. Ezen a napon délelőtt 11 órakor lesz a Szent Liturgia.
- December 6-án, vasárnap, a szokott időben 11 órakor végzünk Szent Liturgiát, és a szertartás után Szent Miklós püspök atyánk fog ajándékot hozni a gyerekeknek.
- December 9-én, kedden Szeplőtelen fogantatás ünnepe van. Ezen a napon este 17 órakor lesz az ünnepi Szent Liturgia.
- December 24-én, karácsony előestéjén bűnbánati napot tart egyházunk. Reggel 9 órakor királyi imaórákat végzünk. Este 17 órakor Nagy alkonyati istentisztelet lesz Szent Bazil Liturgiájával.
- December 25-én és 26-án 11 órakor lesz az ünnepi Szent Liturgia. December 25-én az ünnepi szertartás után a gyerekek betlehemes játékára kerül sor.
- December 27-én vasárnap, a szokott időben kezdődő Szent Liturgia után beszámolót tartunk az elmúlt év örömeiről és sikereiről: hálaadást tartunk.

Felelős szerkesztő: Demkó Balázs; Szöveg: Demkó Balázs, Moravszki Csaba; Olvasó szerkesztő: Laskay Anna; Tördelés: Hajas Tamás

*Paróchia: 3326 Ostoros, Arany J. u. 8. Tel: (36) 785 512, (30) 296 8844
www.egriparochia.hu*